

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontfemen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

ERIKA! IK HEB 'T GEVONDEN!

Een klucht in drie bedrijven

1880
door

Hilda Vleugels

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2016

Nr.2105

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ELF tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt u van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer u niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland contacteert u:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *ERIKA! IK HEB 'T GEVONDEN!* op te voeren moet de naam van auteur *HILDA VLEUGELS* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

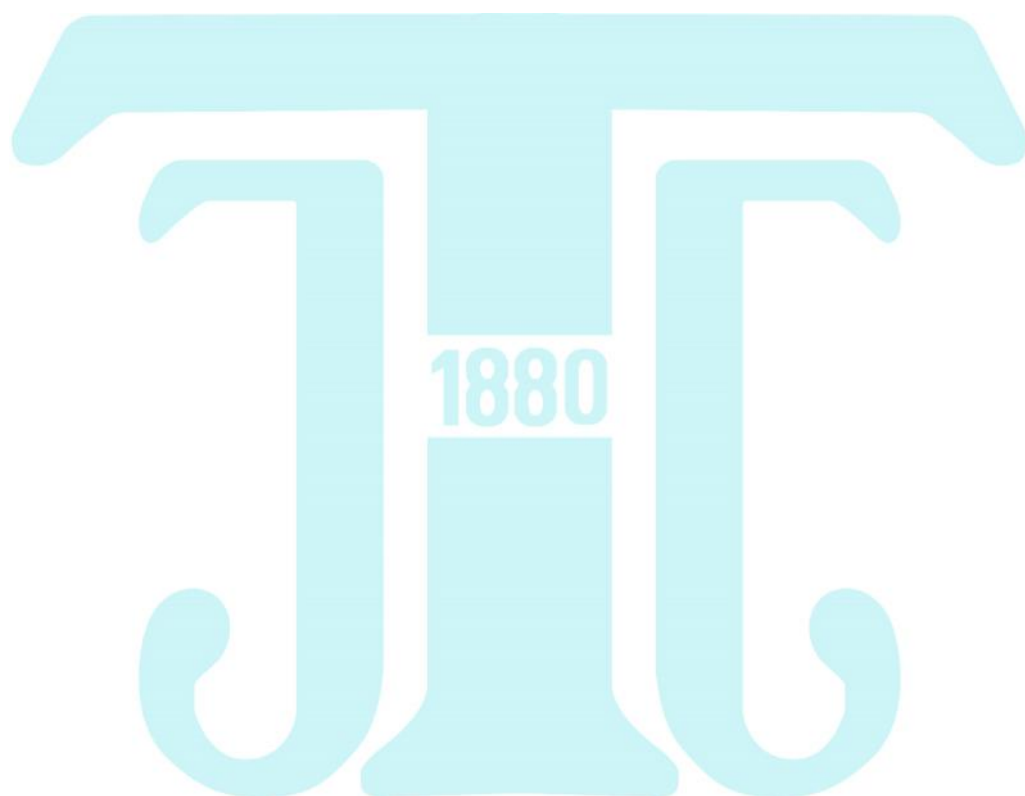
De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/1993/0220/058
ISBN- 978- 90-385-02649

© 1993 Toneelfonds J. Janssens/Hilda Vleugels
www.toneelfonds.be

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(5 dames - 6 heren)

ALBERT : uitvinder en broer van Erika.

ERIKA : huisvrouw en zuster van de Albert.

ABDUL CALKHUN : oliesjeik.

BURGEMEESTER : burgemeester.

ZUSTER FLORENCE : Zus van Albert en Erika en missiezuster in Zaïre.

BART : student.

MATHILDE : buurvrouw en moeder van Lea.

ENRICO FLEXACO : Maffia-boss

JOE : gangster.

LISA : dochter van Erika

LEA : dochter van buurvrouw.

Kleding en typering van de personages

ALBERT: Zeer verstrooide uitvinder. Ongeveer 50 jaar. Draagt een versleten, lange stofjas, een versleten lange broek, pantoffels, geen hemd maar wel een das. Heeft halve kaalkop. De overige haren zijn lang, grijs-blond en onverzorgd. Heeft een lange snor. Draagt ziekenkasbrilletje.(cfr. *Einstein*) In het tweede bedrijf draagt hij een lange witte schort en roze gummihandschoenen.

ERIKA: Bazige, bemoeizieke huisvrouw. Ongeveer 40 jaar. Maakt zich in alles zorgen. Draagt een gebloemde schort en pantoffels.

ABDUL CALKHUN: Een rijke, dikbuikige oliesjeik. Draagt lang wit kleed, wit hoofddoek met hoofdband, een brede rode gordel, waaraan een dolk hangt. Zijn borst, armen en vingers zijn rijkelijk behangen met sieraden. Leeftijd: een jonge veertiger.

BURGEMEESTER: Geniepig, heimelijke kerel. Gemaakt vriendelijk. Draagt een gewoon maatpak. Leeftijd: ongeveer 50.

ZUSTER FLORENCE: Forse missiezuster. Gedraagt zich als een kameleon: uiterst vriendelijk als ze geld ruikt, bazig als ze gelijk wil halen, verschuilt zich achter devotie als ze in 't nauw gedreven wordt. Draagt lange kloosterkleding én kap. Ongeveer 45 jaar.

BART: Jonge, jolige student, met veel interesse voor het werk van Albert. Draagt een maatpak, een wit hemd, een das, een lange witte sjaal en een feesthoedje. Leeftijd: vooraan in de 20. In het tweede bedrijf draagt hij een lange witte schort en rose gummihandschoenen.

MATHILDE: Zéér kordate en domme buurvrouw. Grote flapuit. Kent geen beleefdheidsregels. Draagt jogging. Is ongeveer 45 jaar.

ENRICO FLEXACO: Dikke maffia-boss. Heeft grote eigendunk. Heeft een hese stem en een Italiaans accent. Draagt wit kostuum (of zeer lichte kleur) en een deukhoed. (cfr. Peetvader - Marlon Brando) Leeftijd: tussen 50 en 60 jaar.

JOE: Ongure gangster-figuur. Heeft stoppelbaard. Draagt lange overjas en

deukhoed.

LISA: Mooie jongedame. Ongeveer 18 jaar. Is vlotte moderne tiener. Draagt jeansbroek en lange blouse of T-shirt.

LEA: Jongedame van ongeveer 20-25 jaar. Vamp. Slink, rank en zeer geraffineerde maniertjes. Draagt minirokje, spannende T-shirt, hoge hakken.

DECOR

Het stuk speelt zich af in een schuur.

Linkerwand

Een houten, donker-gesapte wand. Op ongeveer 1,80 m. hoogte: een uitsteeksel (schelft) van 1 m. waarop hooi ligt. Onder 't schelft is de achterste helft met planken beslagen zodat er een soort nis ontstaat, met naar de kant van het podium gericht: een stuk deur (enkels en hoofd blijven zichtbaar. Achter die deur is een douche gemonteerd. Vooraan tegen het "schelft" staat een houten ladder. Achter de nis van de "douche" is een buitendeur.

Rechterwand

Een houten, donker-gesapte wand met een venstertje en achteraan een deur. Tegen die wand staat de zijkant van een lange, oude, houten tafel. Op die tafel heerst een wanorde van: flesjes, kolven, ampules met diverse kleuren (kortom zoveel mogelijk laboratorium-gerei), een thermosfles, tassen, glazen, borreltjes, een half brood. Achter de tafel staat een stevige houten stoel. Naast de tafel staat een lege emmer.

P.S. Een mooi effect wordt verkregen door in enkele flessen koud ijs te doen, zodat er rook uit de flessen komt.

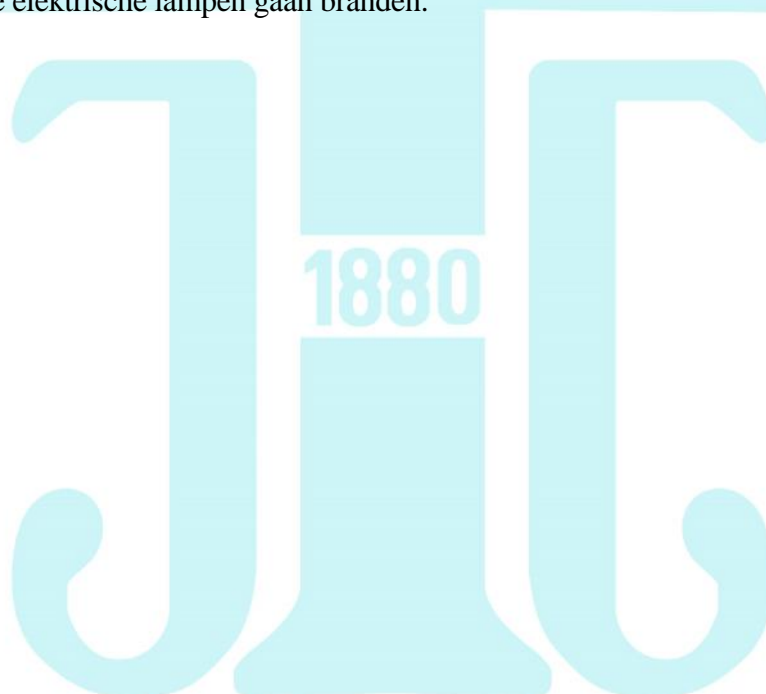
Achterwand

Helemaal achteraan, in 't midden staat de uitvindingsmachine: grootte: 1 m. diep, 1.80 m. hoog, 5 m. lang. Beschrijving van de machine: zie hieronder. Naast de machine rechts, in de houten wand: een groot, gebroken raam, dat open en dicht kan. Naast de machine staat een emmer water.

Algemene decoratie: Paardenhoofdstel, stallantaarn, hooikribbe e.d. tegen wanden.

DE MACHINE

Dit kan een wanordelijke "collage" zijn van oude gebruiksvoorwerpen: oude stoel, plastic wasbad, fietswielen, touwen, autobanden, kisten, sinaasappelkistjes, oude T.V., oude radio, antenne, kader van fiets, elektrische draden etc. Wat evenwel wél noodzakelijk is: vooraan links op ongeveer 1.50 m. hoogte moet een grote ijzeren trechter gemonteerd worden, die via een gummislang (die langs enkele "obstakels"), uitmondt in een verborgen reservoir. Aan het rechteruiteinde van de machine moet een oude pomp geïnstalleerd worden, waaruit afwisselend geelkleurige limonade en slijkkleurig water komt. Ongeveer in 't midden van de machine moet een schakelaar staan, waardoor enkele raderen (fietswielen?) beginnen te draaien (hoe meer hoe liever!). En tenslotte dient er een elektriciteitspaneel voorzien te zijn met schakelaars, waardoor her en der gekleurde elektrische lampen gaan branden.

EERSTE BEDRIJF

(Albert sleutelt met een grote Engelse sleutel aan de machine.)

ALBERT : *(Mompelt:)* Als die vijs lossen staat, kan het water naar compartiment YZ. Dan komt het terecht in de reservoir van XY en... *(Rent naar bord. Leest:)* ... X in de tweede macht, en Y in de derde macht... Volgens de wet van Archimedes is dan de zwaartekracht.... Mm.... Dan moet mijn vloeistof in de communicerende vaten A, B, en C terechtkomen. *(Rent naar machine.)* Maar A is open van boven! Dat mag niet, want.... *(Rent naar bord. Volgt met vinger tekening op bord en leest:)* ... als A open is, komt in het bassin boven A de vloeistof in aanraking met de solferverbinding en dan.... *(Kraakt in haar.)* ... Boem... *(Rent naar tafel. Legt Engelse sleutel op tafel.)* En 't mag niet "boem" doen!... 't Mag alleen maar "pshshst" doen. Dus moet ik dit... *(Neemt flacon met rode vloeistof en zet die vooraan op tafel.)* en dat... *(Neemt flacon met groene vloeistof.)* ...proberen te neutraliseren met dat... *(Neemt rokende fles. Albert knijpt de ogen dicht, houdt het hoofd opzij en wil de inhoud van rokende fles bij rode vloeistof gieten.)* Amai! Als 't maar niet "boem" doet.

(Erika op via linker deur. Ze slaat de deur hevig toe. Albert schrikt. Terwijl hij de ogen stijf dicht houdt.)

(Nog steeds met ogen dicht:) Ben ik ontploft?

ERIKA : Nee, maar ik ben bijna ontploft!

ALBERT : Ja? *(Nadenkend)* Wel sapristie! Dat zou een nieuw theorie zijn! Hier de vloeistoffen vermengen... en daar gebeurt de reactie. Op.. hoeveel afstand is dat dan?... *(Neemt plooiometer.)* Blijf eventjes staan, Erika. *(Neemt meter en begint afstand tussen tafel en Erika te meten. Stopt op een meter voor Erika.)* Waar was die ontploffing, Erika? Juist voor uw tenen of meer naar hier?

ERIKA : Hier... van binnen in MIJN motor is een "soupape" ontploft! Ik ben al drie keer komen zeggen dat het eten klaar is. En nu kom ik zeggen dat het eten klaar **geweest** is. Want op dit ogenblik is de temperatuur van uw kotelet gedaald tot 25° Celcius.

ALBERT : (*Verstrooid*) 25 ° Celcius... Dat zou het kunnen... Als ik de H2O voorverwarm tot 25° Celsius, dan zou de zwaveldioxide 2 tot 3 millimeter kunnen stijgen en...
(*Gaat naar werktafel.*)

ERIKA : (*Streng*) Albert!

ALBERT : (*Luistert niet, maar steekt kaars van fonduebrandertje aan.*) Als de zwaveldioxide gestegen is, kan de vloeistof het peil Y bereiken, zodat er in de drie communicerende vaten géén reactie kan ontstaan en de H2O IN de pijp komt, waar de...

(*Erika gaat naar de tafel en blaast fonduebrandertje uit.*)

(*Tot Erika:*) Zou ik dat niet moeten voorverwarmen?

ERIKA : Ge zoudt eerst moeten komen eten.

ALBERT : Oh? Is het eten gereed? Wat eten we? Voor dessert is er toch een appelsien?

ERIKA : GIJ krijgt uw appelsien nog. Maar Lisa en ik vertikken het in 't vervolg van nog een appelsien te pellen. Weet gij dat het nu al bijna vijf maanden is dat wij alle dagen een appelsien eten voor dessert!... Hebt ge nu nog niet genoeg appelsien-schillen voor die stomme machine?

ALBERT : Dat is geen stomme machine, Erika. Dat wordt de grootste uitvinding van de eeuw.

ERIKA : De grootste uitvinding van de eeuw!... (*Lacht misprijzend.*) Dat wordt de grootste flop van de eeuw, ja! Hoe lang prutst ge daar nu al aan? Negen maanden? En nog geen bevalling. Wat is het resultaat? Een aaneengevezen stort, dat "tjoek-tjoek-tjoek" kan doen.

ALBERT : Nog een klein veertien dagen en 't is zover, Erika. (*Gaat naar trechter links van de machine.*) Dan doe ik HIER water in. Ik laat de machine "tjoek-tjoek-

tjoek" doen. (*Schakelt machine in, die begint te rammelen en te schudden, en gaat naar rechter pomp.*) En wat komt er HIER dan uit? (*Zwengelt aan pomp. Triomfantelijk:*) Wat komt er hier dan uit, Erika?... Benzine. Zuivere benzine.

ERIKA : Zoudt ge daar (*Wijst naar trechter.*) niet beter melk indoen? Dan komt er ginder (*Wijst naar pomp.*) misschien milkshake uit. Want schudden doet dat ding met geweld.

ALBERT : (*Schakelt machine uit.*) 'k Moet nog maar een paar detailkes aanpassen en ik zou nog een kilo of tien appelsienschillen moeten hebben.

ERIKA : Nog een PAAR detailkes?... Dan zal het nog wel een PAAR jaar duren vooraleer er hier een benzinestation opengaat. En die tien kilo appelsienschillen moogt ge in 't vervolg zelf bijeenpellen. Of ge kunt misschien eens aan ons Zuster Florence vragen of ze tot meerdere eer en glorie van haar broer appelsienen wil eten.

ALBERT : Ik heb VERSE appelsienschillen nodig. Geen versemmelde die van Zaïre komen.

ERIKA : Ons zuster en missiezuster, Zuster Florence, kan u - als ze wilt - vanaf vandaag superverse appelsienschillen leveren. Want vanavond, Alberreke - en dat heb ik u ook al tien keer gezegd - komt ze voor haar jaarlijks verlof, veertien dagen bij ons logeren.

ALBERT : Maar dàn kan ik haar appelsienschillen wél gebruiken.

ERIKA : Hoe is dat mogelijk! Een heel jaar hebben wij onze zuster niet gezien en het enige waar gij aan denkt is aan haar appelsienschillen!

ALBERT : Met appelsienschillen kan ik iets doen. Met een non niet.

ERIKA : En met mij kunt ge zeker ook niets doen? Het enige waar ik nog goed voor ben is om uw eten te maken. Maar dat kunt ge in 't vervolg koud opeten of in uw laboratorium zelf opwarmen. Want ik ben het beu van tien keer per dag heen en weer te lopen om te komen zeggen dat het eten klaar is. Als mijn broer van water "naft" wilt maken, mij goed, maar ik maak van uw gekookte patatten geen puree meer!... Van nu af aan heb ik het zo zitten!... Dat is wat anders dan (*Kijkt op bord.*) uw vierkantswortel van a maal b die moet gelijk zijn aan b, he?... (*Af via linker deur.*)

ALBERT : (*Teleurgesteld:*) Een boycot in de levering van de appelsienschillen. Dat is zeker wat anders dan dat de vierkantswortel van a maal b gelijk is aan b... (*Blijft stokstijf staan.*) Wat zei Erika daar?... De vierkantswortel van a maal b is gelijk aan b?... (*Rent naar bord en leest formule.*) Maar dat is verkeerd!... (*Klopt zichzelf op voorhoofd.*) Stommerik! (*Veegt met bordveger de formule uit.*) De vierkantswortel van a maal b is gelijk aan C!... En dan verandert dat ook allemaal. (*Veegt formule uit.*)

BURGEMEESTER : (*Op via rechterdeur.*) Een goede avond, Albert.

ALBERT : (*Terwijl hij formules op 't bord schrijft:*) Ha! Florence.

BURGEMEESTER : Nee,nee. Ik ben het: de burgemeester.

ALBERT : (*Schrijft verder op bord.*) Ha! Burgemeester.

BURGEMEESTER : (*Terwijl hij de schuur inspecteert:*) Ik heb gehoord dat gij hier tot laat in de nacht werkt en daardoor de nachtrust van uw geburen stoort, Albert. En naar wat ik hier te zien krijg, zouden die geruchten kunnen kloppen. Hier wordt inderdaad gewerkt. Maar aan iets heel anders dan wat ik in een gewone schuur zou verwachten. (*Bekijkt machine.*) Knap!... Knap!... Heel artistiek! Dat zou niet misstaan in het Museum van Schone Kunsten. Of gaat ge het nog vernissen, zodat het in Middelheim kan gezet worden? Wat stelt het voor, Albert?

ALBERT : (*Is van het bord naar de chemie-tafel gegaan, waar hij zeer aandachtig gekleurde vloeistoffen mengt.*) Een machine.

BURGEMEESTER : Een machine!... Wel, wel, wel!... Nu ge 't zegt zie ik het ook! Heel suggestief opgebouwd!... En nu gaat ge er nog een kleur opzetten, zie ik!... Dat gaat een prachtstuk worden!... Ik vind het eigenlijk stom dat uw geburen reclameren voor zo'n beetje geknutsel. Ze zouden U beter gerust laten. Artiësten moet men stimuleren, niet "koeioneren". Knap! Heel knap! Als de gemeente beter bij kas moest zitten, zou ik het gemeentebestuur aanraden dit kunstgewrocht te kopen en op het pleintje naast mijn benzinepompen laten zetten. Ge weet wel, dat parkje naast mijn benzinstation, dat de gemeentewerklieden zo knap onderhouden.

ALBERT : (*Terwijl hij de gemengde vloeistof in de machine giet:*) Als 't af is, moogt ge uw benzinepompen wegdoen en er dit in de plaats zetten.

BURGEMEESTER : Het is heel vriendelijk van u, Albert, om mij uw creatie cadeau te doen. *(Lachend:)* Maar mijn benzinepompen blijven beter staan. Dat is mijn voornaamste bron van inkomsten. Daar komt benzine uit, weet ge wel, het zwarte goud!...

ALBERT : *(Terwijl hij werkt:)* Uit mijn machine ook!

BURGEMEESTER : Uit dat ding? Komt daar benzine uit?

ALBERT : *(Terwijl hij werkt:)* Als 't lukt, volgende week. *(Loopt naar machine, en botst daarbij op burgemeester.)* Als ge niet te veel in de weg loopt. *(Sleutelt aan machine.)*

BURGEMEESTER : Oh, pardon!

ERIKA : *(Op met dienbord waarop: een bord met aardappelen, kotelet en groenten, een appelsien, bestek, een glas bier.)* Alstublieft. En warm het zelf maar op. *(Merkt burgemeester.)* Oh! Mijnheer de burgemeester! Een goede avond! *(Komt met dienbord tot vlak voor burgemeester staan.)*

BURGEMEESTER : Goede avond, Erika. Dank u. *(Neemt glas bier.)* Euh, Erika!... Zoudt gij me kunnen vertellen wat Albert daar aan 't maken is?

ERIKA : Och, mijnheer de burgemeester. Pak een stoel en ga zitten. Want als ik dat allemaal uit de doeken ga doen, zoudt ge kunnen omvervallen van 't verschieten.

(Burgemeester gaat aan de chemie-tafel zitten. Erika zet het dienbord op de tafel en schuift een stoel aan de zijkant van de tafel. Inmiddels sleutelt Albert verder aan de machine. Tijdens het gesprek aan de tafel drinkt de burgemeester het glas bier leeg.)

BURGEMEESTER : Albert heeft me gezegd dat er volgende week benzine uit die machine komt. *(Lacht.)* Maar dat zal wel een grapje zijn, zeker?

ERIKA : Dat is geen grap, mijnheer de burgemeester. Dat is spijtig genoeg pure realiteit. Het zit zo, mijnheer de burgemeester. Mijn broer is geen stommerik. In de verste verte niet. En zeker niet op gebied van machines. Bij mij in huis heeft hij al bijna alle machines gerepareerd: mijn stofzuiger, de wasmachine, de broodrooster, de T.V., de radio, de...

BURGEMEESTER : Gij hebt indertijd alles bij Vermeer-Thijs gekocht, zeker? Dus, hij heeft bij u vanalles bijgevezen. Maar daar... Wat fabriceert hij daar? Albert beweerde daarnet dat het een nieuwe benzinepomp zou worden. Klopt dat?

ERIKA : Als het dat maar was! Dan was 't waarschijnlijk al af geweest! Nee, mijnheer de burgemeester. Dat is een nieuwe uitvinding. Albert maakt een machine waarmee hij van water benzine kan maken.

BURGEMEESTER : Van water benzine maken? Maar dat is toch niet mogelijk. Dat kan toch niet.

ERIKA : Dat denk ik soms ook, mijnheer de burgemeester. Maar als ik dan zie hoeveel uren mijn broer er aan werkt, en als ik al die ingewikkelde formules op dat bord bekijk... dan heb ik soms toch de neiging om te geloven dat hij het wel gaat kunnen.

BURGEMEESTER : Ge zwanst.

ERIKA : Nee,nee, mijnheer de burgemeester. Dat is de pure waarheid.

BURGEMEESTER : Maar... als hij van water benzine kan maken, dan...

ERIKA : Dan zal de benzine wel heel wat goedkoper worden, nietwaar, mijnheer de burgemeester?

BURGEMEESTER : Ja, dan zou de benzine goedkoper kunnen worden.

ERIKA : Als iedereen zo'n machine in huis heeft, dan moeten de mensen niet meer gaan tanken. Dan tappen ze hun benzine van de PIDPA.

BURGEMEESTER : Zo,zo, van de PIDPA. Dat zou dan voor bepaalde middenstanders wel eens voor verrassingen kunnen zorgen.

ERIKA : Zeker en vast! En niet alleen voor de middenstanders! De gewone mensen moeten dan ook niet meer zoveel betalen voor hun benzine. Voor hen kost de benzine dan ook maar zoveel als gewoon kraantjeswater! 't Zou wel een ferm uitvinding zijn, nietwaar mijnheer de burgemeester?

(De burgemeester neemt verstrooid een sinaasappel. Staat op en schilt de sinaasappel terwijl hij ijsberend loopt te redeneren. De schillen laat hij op de grond vallen. Zodra de eerste schillen op de grond liggen, laat Albert merken dat

hij een sinaasappel "ruikt". Hij gaat achter de burgemeester aanlopen om de sinaasappelschillen op te rapen.)

BURGEMEESTER : Misschien. Misschien. Laat ons eens even veronderstellen dat er van water benzine zou kunnen gemaakt worden. Dan wil er dus niemand nog gewone benzine kopen. *(Rukt schil van sinaasappel en werpt die op de grond.)*

ERIKA : Dat zouden zottekes zijn, he mijnheer de burgemeester.

BURGEMEESTER : Dan zal iedereen bij de pompen tanken waar er zogenaamde waterbenzine verkocht wordt. *(Rukt schil van sinaasappel en werpt die op de grond.)*

ERIKA : Ah ja!

BURGEMEESTER : Dan kunnen de bestaande benzinepompen nog wel hun investeringen verder afbetalen, maar verkopen ze geen drup benzine meer. *(Rukt schil van sinaasappel en werpt die op de grond.)*

ERIKA : Die hebben dan gedaan, he, mijnheer de burgemeester. Dat is normaal.

BURGEMEESTER : Dan gaan de bestaande benzinepompen van vandaag op morgen failliet! *(Rukt schil van sinaasappel en werpt die op de grond.)*

ERIKA : Dat denk ik niet. Die hebben intussen toch al goed hun kost verdiend.

BURGEMEESTER : En een pomphouder is een zelfstandige, die kan niet eens gaan dopen! *(Rukt schil van sinaasappel en werpt die op de grond.)*

ERIKA : Nee? Oh, dat wist ik niet.

BURGEMEESTER : Dan zou het burgemeesterschap mijn enige bron van inkomsten zijn! *(Rukt schil van sinaasappel en werpt die op de grond.)* Maar met zo'n peulschil kan ik mijn huishouden niet draaiend houden. *(Rukt schil van sinaasappel en werpt die op de grond.)*

ALBERT : *(Achter de rug van de burgemeester, terwijl hij de laatste schil opraaft:)* Maar met de appelschillen die gij hier op de grond laat vallen kan ik wél mijn machine doen draaien!...

BURGEMEESTER : *(Tot Albert:)* Zou het niet beter zijn dat ge iets anders begon uit te vinden, Albert? Persoonlijk twijfel ik zeer sterk aan de economische waarde van uw uitvinding.

ERIKA : Ja! Maak er een milkshake-machine van, Albert! Dan is uw uitvinding misschien morgen al af, en kunt ge in 't vervolg komen eten als ik roep.

ALBERT : Twijfelt gij aan de economische waarde van mijn uitvinding, mijnheer de burgemeester? Maar ik niet. Ik herinner me de oliecrisis nog, de autoloze zondagen, de oorlog tussen Iran en Irak en de gevolgen van de hebberigheid van Sadam Hoessein en Bush. Als IK van water benzine kan maken, dan vaart iedereen daar wel bij. Voor een habbekrats rijden we over en weer naar de zee. Voor een appel en een ei kan iedereen naar Disneyworld. Alles wordt goedkoper. En in de OPEC-landen kan het er rustiger aan toe gaan. Gedaan met die burenruzies!

BURGEMEESTER : Maar wat UW geburen betreft, is er wel een oorlogsverklaring binnengekomen.

ALBERT : Pft!

BURGEMEESTER : Ze hebben gereclameerd dat gij hun nachtrust verstoort. Hier in deze schuur wordt 's nachts te veel lawaai gemaakt, zeggen ze. En als burgemeester is het mijn plicht u te waarschuwen. Gij woont niet in een industriezone, Albert, maar in een woonwijk. Hier mag na 10 uur 's avonds absoluut geen lawaai meer gemaakt worden.

ALBERT : *(Deponeert sinaasappelschillen in de machine.)* Mijn machine produceert minder decibellekes dan de brommer van mijnheer van hiernaast. Luister maar. *(Schakelt machine aan.)*

BURGEMEESTER : *(Merkt rammelen en daveren van machine. Verbijt zijn lachlust.)* Hm! Hm! Dus met die machine gaat ge water in benzine veranderen?

ALBERT : Ja. *(Schakelt machine uit en sleutelt verder aan machine.)*

(Achter de rug van Albert doet burgemeester teken naar Erika: "Is hij gek?" Erika haalt schouders op voor: "ik weet het niet".)

BURGEMEESTER : Weet ge wat, Albert. Ik heb uiteraard zeer goede connecties met de olie-business. Ik zal eens navragen in hoeverre uw uitvinding de economie kan bevorderen. Maar inmiddels moet ik u met aandrang verzoeken om na 10 u. 's

avonds geen lawaai meer te maken. Ga 's avonds maar op tijd naar bed. Het zou voor u veel beter zijn als ge wat meer tijd spendeerde aan uw gezondheid en aan uw familieleden, in plaats van hier dagen en nachten aan een zogenaamde "UITVINDING" te knutselen. *(af)*

ERIKA : Hebt ge 't nu gehoord?! De burgemeester vindt uw machine geen goed idee. En misschien hebt ge daar niet aan gedacht, maar als ge de politiciers niet meehebt, kunt ge geen carrière maken. Met niets! Noch niet met de beste uitvinding van de wereld

ALBERT : *(Neemt ladder en zet die tegen de machine.)* Ik heb geen politiciers nodig. Ik heb appelsienschillen nodig.

ERIKA : Als ge nog één keer het woord "appelsienschillen" durft uitspreken wring ik uw nek om.

MATHILDE : *(op)* Ik heb wat appelsienschillen meegebracht, Alberreke. *(Merkt Erika.)* Oh! Dag Erika. Gij zijt hier ook. Albert had me verteld dat hij nog wat appelsienschillen nodig had voor zijn machine. Ik heb er meegebracht.

ERIKA : En gij denkt dat mijn broer op u verliefd gaat worden omdat ge een handvolletje appelsienschillen meegebracht hebt, Mathilde?... Poeh! Die broer van mij kan alleen maar verliefd worden op machineonderdelen, en scheikundige formules en laboratoriummateriaal. Ge hadt u beter verkled in een fles ammoniak. Hij zou u dan wel vastpakken! *(Af.)*

MATHILDE : Waar mag ik ze leggen, Alberreke?

ALBERT : Doe ze daar maar in die bak daar. *(Toont bak in machine waar hij de sinaasappelschillen in deponert.)*

MATHILDE : *(Kapt sinaasappelschillen in de machine. Poeslief:)* En is 't één plezier het andere niet waard, Alberreke?

ALBERT : Welk plezier is wat waard?

MATHILDE : Wel, omdat ik speciaal voor u appelsienschillen meegebracht heb, zoudt ge toch uw blijdschap wel eens kunnen tonen.

ALBERT : Waarmee?

MATHILDE : Met een kusje, bijvoorbeeld?

ALBERT : *(Kruipt vliegensvlug de ladder op, tot boven op de machine.)* Z...zo blij ben ik nu ook weer niet. *(Sleutelt hevig aan de machine.)*

MATHILDE : Maar allez, Albert. Eén kusje maar, kom. Ge zoudt er mij zo blij mee maken. *(Klimt op de ladder.)*

ALBERT : Euh... oh... Wilt ge eens op dat knoppeke duwen, Mathilde.

MATHILDE : Dit hier?

(Mathilde duwt op knopje. De machine begint zeer hevig te schudden. Albert moet zich vastklampen.)

ALBERT : Nee! Dat knopje niet! *(Schuift naar beneden en glijdt in Mathildes open armen.)*

MATHILDE : Oh! Albert! Daar droom ik nu al jaren van, zie!

(Mathilde smakt een dikke kus op Alberts gezicht, terwijl hij spartelt met armen en benen. Op dat ogenblik Erika op. Mathilde schrikt. Albert maakt daarvan gebruik om uit haar armen te ontsnappen en vliegensvlug terug de ladder op te kruipen. Hij begint verwoed aan de machine te sleutelen.)

ERIKA : 't Is niet te geloven! Dat hij zijn ziel zou verkopen voor wat appelsienschillen had ik verwacht. Maar dat hij er zijn lijf voor verkoopt!...

MATHILDE : Zo ver was ik nog niet. Ge zijt te vroeg binnengekomen.

ERIKA : Maar Mathilde toch! Is het u nu nog niet duidelijk dat onze Albert van u niets moet hebben dan alleen wat appelsienschillen. Die zal nooit met u willen trouwen.

MATHILDE : Daar ben ik nog niet zo zeker van. Ik ben voor hem de beste partij van uren in de omtrek. Ik kan werken gelijk een paard, ik kan melken, ik kan mesten, ik kan schuren gelijk de beste.

ERIKA : Wie we daar hebben! Tinneke van Heule! Onze Albert is te oud om verliefd te worden.

MATHILDE : Ik heb nog geen enkele oude bok geweten die geen frisgroen blaadje lust.

ERIKA : Hela! Hela! Als onze Albert een oude bok is, dan zijt gij een taai savooi.

MATHILDE : Me niet beledigen, he!

ERIKA : Ach kom, Mathilde. Ga eens met uw twee voeten op de grond staan. Ge hebt een dochter van 18 jaar, net zoals ik. DIE moeten we in 't oog houden... dat daar geen oude bok begint aan te knabbelen.

MATHILDE : Ons Lea is nog te jong voor de liefde. Maar ik, ik ben op snee. En ik weet geen blijf meer met mijn liefde. Ik ben horendol van uw broer. Stapelzot.

ERIKA : Dan moogt ge, als 't God belieft, binnenkort allebei naar 't zothuis. Maar voorlopig zou ik willen dat er geen avances meer gemaakt worden. Vandaag komt ons Florence uit Zaire naar hier. En met een non in huis moeten we ons hier zéker deftig gedragen. *(Tot Albert:)* Ik kwam zeggen dat ge u beter zoudt gaan omkleden en gaan scheren. Ons Florence kan elk moment arriveren.

MATHILDE : Mag ik hier dan niet meer binnenkomen zolang uw zuster Florence hier logeert?

ERIKA : Als ge bijbelteksten kunt citeren en psalmen zingen in plaats van liefdesverklaringen af te steken, dan moogt ge hier nog komen, ja.

ALBERT : En appelsienschillen moogt ge ook nog altijd brengen!

MATHILDE : *(Triomfantelijk:)* Ziet ge wel dat hij mij graag ziet... komen! *(Tot Albert:)* Dat zal niet mankeren, Alberreke. Ik zal ons Lea eens direct vijf kilo appelsienen laten gaan halen. *(af)*

ERIKA : En kom nu maar van die machine af, Albert, kom.

(Albert klautert tegen zijn zin via ladder naar beneden en zet de ladder tegen het schelft.)

En maak u wat op. Ge weet dat ons Florence op deftigheid gesteld is. Als ze graag met clochards omgegaan had zoals gij, was ze wel bij een bedelorde gegaan, in plaats van bij de Franciscanessen.

(Albert en Erika af.)

BART : *(Op via rechterdeur met bierflesje in de hand. Is dronken, waggelt, zingt:)* En damme toffe jongens zijn da willen we weten, daarom komen wij, daarom komen wij. En damme toffe jongens zijn da willen we weten, daarom komen wij... *(Zegt:)* Garçon!... Geeft ze er allemaal ene!... Van de Bart, zegt! Van MIJNHEER Bart, moet ge zeggen. Want de Bart heeft vanaf vandaag een diploma. Licentiaat in de exacte wetenschappen. Asjeblijft! En met felicitaties van de jury nog wel! Tien op tien voor de Bart, en een bank vooruit... En nu nog een kus van de juffrouw. *(Tuit lippen naar publiek toe.)*

(Lisa op.)

(Fluit bewonderend. Waggelt in richting van Lisa, steekt kop vooruit, sluit de ogen en tuit zijn lippen. Wacht even.) Allez! Waar blijft ge ermee?

LISA : *(Lachend:)* Wat wilt ge eigenlijk?

BART : Oeps! 't Is de serveuse!... Wat wilt ge, zegt ze... Een pintje, he meisje, een pintje.

LISA : Een pintje?

BART : Ja... En geef ze er allemaal maar ene. Maak er maar een tournée générale van.

LISA : En van wie moet ik zeggen dat het is?

BART : Zeg maar: van de Bart. Van die nieuwe dikke nek met zijn universiteitsdiploma.
Den exacte licentiaat... of zoiets... in d'één of d'andere wetenschap.

LISA : Zijt gij een licentiaat?

BART : Een spiksplinternieuwe. Vers van de pers.